

UCHWAŁA
SENATU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

z dnia 19 lipca 2017 r.

w setną rocznicę utworzenia Komitetu Narodowego Polskiego

Komitet Narodowy Polski powstał 15 sierpnia 1917 r. na zjeździe działaczy niepodległościowych w Lozannie z inicjatywy Romana Dmowskiego i jego najbliższych współpracowników. Przeniesiony do Paryża, gdzie miał siedzibę przy Avenue Kleber 11 bis, został natychmiast uznany przez Francję (następnie przez pozostałych jej sojuszników) jako oficjalna reprezentacja narodu polskiego walczącego u boku państw ententy. Od 1918 r. Komitetowi podlegała Błękitna Armia i jej dowódca gen. Józef Haller. Do najaktywniejszych członków założycieli KNP należeli – poza prezesem Romanem Dmowskim – Ignacy J. Paderewski, hr. Maurycy Zamoyski, Erazm Piltz, Władysław Sobański, Konstanty Skirmunt, Marian Seyda, Jan M. Rozwadowski oraz wielu innych działaczy, głównie z obozu narodowo-demokratycznego.

Celem Komitetu było odzyskanie przez Polskę niepodległości, dzięki pokonaniu Niemiec i ich sojuszników, środkiem zaś – działalność dyplomatyczna i wojskowa. Nawiązywano w ten sposób do tradycji sojuszu polsko-francuskiego sięgającego czasów Napoleona Bonaparte i Legionów gen. Jana H. Dąbrowskiego oraz późniejszych prób umiędzynarodowienia sprawy polskiej podczas kolejnych powstań. Komitet prowadził intensywną działalność dyplomatyczną na rzecz sprawy polskiej, co m.in. wpłynęło na ostateczny kształt 14-punktowego programu wojennego prezydenta USA Thomasa Woodrowa Wilsona i umieszczenie w nim punktu 13. mówiącego o prawie Polaków do niepodległego państwa polskiego z wolnym dostępem do morza. Komitet powołał do życia sieć swoich przedstawicielstw dyplomatycznych w Belgii, Italii, Szwecji, Brazylii, Wielkiej Brytanii, USA; objął bieżącą opieką Polaków pozostających na Zachodzie; prowadził rekrutację do polskiej armii; przygotowywał przy pomocy ekspertów dokumenty historyczno-prawne na temat postulowanych granic Polski, tworząc podstawy pod przyszłe rozwiązania pokojowe. Głównym źródłem utrzymania KNP były prywatne pieniądze rodziny Zamoyskich. Po powstaniu rządu I. J. Paderewskiego powołanego przez Naczelnika Państwa Józefa Piłsudskiego, w styczniu 1919 r., przedstawiciele KNP stanowili główne zaplecze dyplomatyczno-eksperskie polskiej delegacji podczas kongresu wersalskiego kończącego

I wojnę światową. Poprzez bieżącą pracę propagandowo-wykładową i medialną wpływali na pozytywny wizerunek Polski we Francji, będącej głównym sojusznikiem i gospodarzem toczących się obrad.

Senat Rzeczypospolitej Polskiej wyraża wdzięczność politykom, twórcom i działaczom Komitetu Narodowego Polskiego, dzięki którym znaleźliśmy się – jeszcze nie mając własnego państwa – w gronie zwycięzców w I wojnie światowej, co skutkowało obecnością polskiej delegacji w Wersalu w roli współtwórcy ładu światowego opartego na idei samostanowienia narodowego i poszanowania demokratycznych reguł życia publicznego.

Uchwała podlega ogłoszeniu w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski”.

MARSZAŁEK SENATU

Stanisław KARCZEWSKI